

Sygn. akt I USK 498/21

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania M. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 czerwca 2022 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 3 marca 2021 r., sygn. akt VII Ua (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 3 marca 2021 r., VII Ua (...), po rozpoznaniu apelacji organu rentowego, zmienił wyrok Sądu Rejonowego w K. z 28 września 2020 r., IV U (...), i oddalił odwołanie M. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 20 listopada 2019 r. odmawiającej przyznania odwołującej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 17 listopada do 7 grudnia 2017 r. oraz od 24 kwietnia do 8 maja 2018 r. oraz zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w łącznej kwocie 10.248,84 zł.

Odwołująca zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazując na jej oczywistą zasadność z uwagi na rażące naruszenie prawa, tj. art. 382 k.p.c. w związku z art. 24 ust. 6a

ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 17 ust. 1, ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, co miało istotny wpływ na wynik sprawy. Alternatywnie wskazała na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) i wypowiedzenia się przez Sąd Najwyższy w kwestii: czy w świetle art. 17 ust. 1, ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, w okresie pobierania zasiłku chorobowego osoba prowadząca indywidulaną działalność gospodarczą (samozatrudnionego) może wykonywać sporadyczne czynności w postaci podpisania kilku umów celem zachowania ciągłości swojego przedsiębiorstwa w obrocie prawnym oraz czy wykonywanie obowiązków wchodzących w zakres takiej działalności przez pełnomocnika i podwykonawców może być kwalifikowane jako prowadzenie przez ubezpieczonego działalności gospodarczej?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

W razie powołania przesłanki przedsądu jaką jest występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych lub potrzeba uzyskania wykładni spornych przepisów prawa, przeto obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występujących w sprawie problemów w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX 1102817). Sformułowanie zagadnień prawnych powinno zatem

odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisów, które nie poddają się jednoznacznej wykładni, a ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Równocześnie zadaniem Sądu Najwyższego jako najwyższego organu sądowego Rzeczypospolitej Polskiej nie jest działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania dla osiągnięcia celu ujednolicenia praktyki stosowania przepisów prawa pozytywnego. Natomiast powołanie się na wniosek, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wymaga wykazania od skarżącego, że w sprawie doszło do kwalifikowanego oczywistego naruszenia prawa, widocznego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy, oraz że skutek takiego naruszenia zapadł wyrok oczywiście wadliwy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, LEX nr 1101690 oraz powołane tam orzecznictwo).

Powyższych wymagań skarżąca jednak nie spełniła i nie zdołała wykazać występowania w sprawie wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W judykaturze utrwalił się pogląd, że każda praca zarobkowa wykonywana w okresie zwolnienia lekarskiego powoduje utratę prawa do świadczeń (por. wyroki Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1978 r., II URN 130/78, PiZS 1980 nr 8, s. 87; z 31 maja 1985 r., II URN 75/85, OSNC 1986 nr 3, poz. 32; z 12 sierpnia 1998 r., II UKN 172/98, OSNAPIUS 1999 Nr 16, poz. 522 oraz niepublikowane wyroki z 6 grudnia 1978 r., II UR 129/78; z 27 czerwca 1991 r., II URN 40/91; z 22 listopada 2000 r., II UKN 71/00; z 19 marca 2003 r., II UK 257/02; z 9 czerwca 2009 r., II UK 403/08; z 8 października 2014 r., III UK 14/14). Za taką pracę uważa się każdą pracę w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym wykonywanie różnych czynności w ramach stosunków zobowiązaniowych prawnych, ale także poza takimi stosunkami, w tym kontynuowanie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie czy stosunek korporacyjny (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2005 r., I UK 154/04, OSP 2006 nr 4, poz. 43 i powołane tam orzeczenia lub wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2005 r., I UK 154/04, OSNP 2005 nr 19, poz. 307). W tej argumentacji, ryzyka ubezpieczenia chorobowego muszą wypełnić się całkowicie, a w razie wystąpienia ryzyka

niezdolności do pracy lub do prowadzenia pozarolniczej działalności wskutek choroby ubezpieczony ma obowiązek powstrzymania się od wszelkich czynności wykonywanych zawodowo, ponieważ to świadczenia z chorobowego ubezpieczenia społecznego mają rekompensować brak możliwości uzyskiwania dochodów. Za niedopuszczalne uznaje się pobieranie takich świadczeń (połączone z brakiem obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za okresy choroby), w razie uzyskiwania dochodów z kontynuowanej działalności, nawet gdyby polegało to na wykonywaniu czynności w istotny sposób nieobciążających jego organizmu (por. wyroki Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2007 r., I UK 145/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz. 28; z 5 czerwca 2008 r., III UK 11/08, OSNP 2009 nr 21-22, poz. 292 i z 6 lutego 2008 r., II UK 10/07, OSNP 2009 nr 9-10, poz. 123).

W szczególności zaś celem zasiłku chorobowego jest rekompensata utraconego przez ubezpieczonego zarobku w związku z wystąpieniem u niego okresowej niezdolności do zarabkowania, nie zaś możliwość uzyskania dodatkowej korzyści, obok "normalnego" dochodu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 marca 2021 r., II USKP 30/21, LEX nr 3174443). Tymczasem skarżąca w okresie pobierania spornego świadczenia uzyskiwała dochody z prowadzonej przez siebie jednoosobowej działalności gospodarczej.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.